

№43 «Гүлдәурен» балабақшасы МКҚКАНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Ұлттық мәдениет пен дәстүрлер»

Өткізілген іс-шара түрі: Көрме және шығармашылық шеберхана (тәжірибе алмасу)

Өткізілген күні: 15.11.2025

Мақсаты:

Мектепке дейінгі жастағы балаларды ұлттық мәдениет пен дәстүрлерге баулу, ұлттық тағамдар, қолөнер, киім үлгілері және халық ойындары арқылы ұлттық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу, педагогтар мен ата-аналардың ынтымақтастығын нығайту.

Міндеттері

Қазақ халқының мәдени мұрасын насихаттау;

Балаларға ұлттық салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар туралы түсінік қалыптастыру;

Ұлттық тағамдар, киімдер, ою-өрнектер және ойындар арқылы танымдық қызығушылықты арттыру;

Педагогтардың шығармашылық ізденісін дамыту және тәжірибе алмасу.

Балабақшада ұлттық мәдениет пен дәстүрлерді дәріптеу мақсатында «**Ұлттық мәдениет пен дәстүрлер**» атты кең көлемді көрме мен шығармашылық шеберхана өткізілді.

Іс-шараға тәрбиешілер, педагогтар, ата-аналар және балалар белсене қатысты. Зал ұлттық нақышта безендіріліп, қазақтың киіз үйі, текемет, кестелі дастарқан, ыдыс-аяқ, ұлттық бұйымдар қойылды. Қазақтың дәстүрлі музыкасы ойналып, көрме мерекелік көңіл-күйде өтті. «**Ұлттық тағамдар көрмесі**» бөлімі бойынша Іс-шараның алғашқы бөлімінде педагогтар мен ата-аналар өз қолдарымен әзірлеген ұлттық тағамдарды таныстырды.

Дастарқанда бауырсақ, қымыз, шұбат, ет, жент, талқан, ірімшік, құрт, т.б. ұлттық тағамдар қойылды. Әр қатысушы тағамның дайындалу жолын, тарихын және дәстүрдегі орнын түсіндіріп өтті. Педагогтар балаларға ұлттық тағамдардың денсаулыққа пайдалы екенін, әр тағамның өзіндік ерекшелігі бар екенін айтып, дәм татуға мүмкіндік берді.

Көрменің басты мақсаты – балаларға **ұлттық тағамдар мәдениетін үйрету**, дастарқан басындағы әдеп пен қонақжайлылық дәстүрін таныту болды.

Балаларға арналған шағын ойындар ұйымдастырылды:

“Дәмін тап” — түрлі тағамдардың иісін немесе дәмін ажырату;

“Не қайдан жасалады?” — тағамның негізгі құрамын табу.

Көрме соңында ең әдемі безендірілген тағамдар мен шығармашылық таныстырылымдар марапатталды. «**Ою-өрнек әлемінде**» шығармашылық шеберханасы бойынша Бұл бөлімде педагогтар мен балалар ұлттық ою-өрнектермен жұмыс жасады. Әр топ өз тақырыбы бойынша ұлттық өрнектерден сәндік бұйымдар, аппликациялар және коллаждар дайындады.

Балалар түрлі түсті қағаздан, киізден және матадан оюлар қиып, оларды ұлттық киімдер мен тұрмыстық заттарға орналастырды.

Әдіскер ұлттық оюлардың түрлерін (қошқармүйіз, тұмарша, ирек, құсқанат) таныстырып, олардың мағынасын түсіндірді.

Шеберхана барысында әр педагог өз тәжірибесінен үлгі көрсетіп, ою-өрнек салудың әдіс-тәсілдерін көрсетті.

Шараның бұл бөлігі **шығармашылықты дамытып**, балалар мен педагогтардың эстетикалық талғамын арттыруға ықпал етті.

Көрмеге қатысқан жұмыстардан «Оюлар сөйлейді» атты шағын көрме ұйымдастырылды.

Ұлттық киімдер сән көрсетілімі

Келесі бөлімде ұлттық киімдер сән көрсетілімі өтті. Балалар мен тәрбиешілер қазақтың дәстүрлі киім үлгілерін киіп, олардың ерекшеліктерін таныстырды.

Қыздар камзол, сәукеле, кестелі көйлек киіп шықса, ұлдар шапан мен бөрік киді.

Педагогтар қазақ киімдерінің тігілген материалы, өрнектелу ерекшелігі мен түстерінің символдық мәнін түсіндірді.

Сән көрсетілімі барысында ұлттық музыканың сүйемелдеуімен “Қара жорға” биі орындалып, көрермендер үлкен әсер алды.

Көрсетілім соңында киім үлгілерінің тарихы мен қолөнер дәстүрлеріне арналған шағын сұрақ-жауап ұйымдастырылды.

Балалар мен ата-аналар ұлттық киімдерді киіп көруге мүмкіндік алды.

«Асық ату», «Арқан тартыс» ұлттық ойындары

Іс-шараның соңғы бөлімінде ұлттық ойындарға кезек берілді.

Мақсаты – балаларды қазақ халқының ойын мәдениетімен таныстыру, дене белсенділігін арттыру және ұжымдық рух қалыптастыру.

Педагогтардың ұйымдастыруымен балалар “Асық ату”, “Арқан тартыс”, “Сақина салу”, “Кім жүйрік?” ойындарын ойнады.

Ойын барысында балалардың ептілігі, тапқырлығы, топпен әрекет ету дағдылары дамыды.

Ұлттық ойындардың тәрбиелік мәні түсіндіріліп, олардың ертеден келе жатқан дәстүр екені атап өтілді.

Ойын соңында белсенді қатысқан топтар марапатталды.

Іс-шара жоғары деңгейде, қызықты әрі мазмұнды өтті. Педагогтар мен ата-аналар ұлттық мәдениет пен дәстүрлерді дәріптеудің балалар тәрбиесіндегі рөлі зор екенін атап өтті.

Мұндай іс-шаралар арқылы балалар ұлттық құндылықтарды танып, өз халқының мәдениетіне деген сүйіспеншілігін арттырады.

Педагогтар арасындағы өзара тәжірибе алмасу ұжымдық ынтымақтастықты нығайтып, шығармашылық белсенділікті арттырды.

Ұсыныстар:

Балабақшада тұрақты түрде ұлттық мәдениетке арналған көрмелер мен апталықтар өткізу;

Тәрбие сағаттарында ұлттық салт-дәстүрлерге арналған бейнематериалдарды пайдалану;

Ұлттық ойындарды күнделікті оқу-тәрбие процесіне енгізу;

Балаларға арналған «Менің ұлттық киімім» және «Дәмді тағамдар күні» атты жобалық жұмыстар ұйымдастыру;

Ата-аналарды ұлттық мәдениетті дәріптеу шараларына көбірек тарту.

«Ұлттық мәдениет пен дәстүрлер» атты іс-шара балабақша өмірінде ерекше мәнге ие шаралардың бірі болды. Ол балалардың туған халқының тарихына, мәдениетіне деген қызығушылығын арттырып, ұлттық сана мен рухани тәрбиеге жол ашты.

Педагогтар, балалар және ата-аналар арасындағы тығыз байланыс пен ортақ іс-шара қазақ халқының бірлігін, салт-дәстүрге құрмет сезімін қалыптастырды.

Іс-шара тәрбиелік, танымдық және эстетикалық тұрғыда жоғары деңгейде өтті.

Жауапты: Әдіскер: Саттықова А